

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) 2012. december 13-án a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár dísztermében tartotta év végi közgyűlését.

Virágos Márta, az IKSZ alelnöke, a közgyűlés levelező elnöke köszöntötte a megjelenteket és a vendégeket, *Rónai Ivánt* az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) képviselőjében, valamint a társszervezetek képviselőit, és ismertette a közgyűlés napirendi pontjait:

- *Az összefogás* eddigi tapasztalatai – hogyan tovább? (*Ramháb Mária* alelnök)
- *Az Országos könyvtárügyi konferencia* után (*Bakos Klára*, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete – MKE – elnöke)
- Beszámoló az IKSZ 2012. évi munkájáról, 2013. évi terveiről (*Fodor Péter* elnök)
- Hozzászólások
- A 2013. évi tagdíjak meghatározása

Virágos Márta napirend előtt megadta a szót az EMMI képviselőjének, *Rónai Iván* főosztályvezető-helyettesnek, aki elmondta, hogy bár a mai napra ígérték az ODR-szerződéseket, az aláírásra csak később kerülhet sor, ami érinti a 2012-es kifizetéseket.

Ramháb Mária erre válaszolva elmondta, hogy a szerződések aláírása hónapok óta húzódik. Sok könyvtár bajba kerülhet, hiszen a könyvek beszerzése folyamatban van, és a költségvetésüket nem tudják lezárni.

Ezt követően megkezdődtek az előadások.

Ramháb Mária a röviden csak összefogásként ismert rendezvénysorozat 2012. évi tapasztalatairól és további lehetőségeiről elmondta, hogy az IKSZ 2012. október 1. és 9. között rendezte meg az *Aktív idősödésért* címet viselő programsorozatot. A több mint háromezer programon, amelyek ötszázötven településen hatszázkilencven intézményben zajlottak, a résztvevők száma meghaladta a 153 ezret.

A szervezés a megszokott módon zajlott: a kecskeméti *Katona József* Könyvtár koordinálásával az összes megye révén a teljes országban sikerült programokat szervezni, és mindenhova eljutottak a propaganda- és információs anyagok is. 2012-ben is népszerűek voltak a netes játékok: *Ne csak lógj a neten*, *Mesemorzsa*k, *Betűbuli*. A *Kölyök* olvasó október 15-étől 2013 júniusáig tart majd. *Ramháb Mária* a médiamegjelenésekről is beszámolt: száznyolc alkalommal jelent meg a reklámspot tíz csatornán, és több napilap, rádió- és tévéműsor foglalkozott a programsorozattal.

A zárókonferencia 2012-ben is Kecskeméten volt, s a témához kapcsolódó előadásokat hallhattunk *Bank Gyula* geriatér és pszichiáter szakorvostól, valamint *Monspart Saroltától*, a Magyar Olimpiai Bizottság alelnökétől, a tájfutás világbajnokától, aki edzésterveket készít a nyugdíjas korosztály számára is. Nem maradtak el a sikeres programok beszámolóit sem.

A *4 for Europe* vetélkedő szintén lezajlott. Háromszázharminckét csapat indult, és a december 7-ikei kecskeméti döntőn a fődíj egy strasbourgi látogatás volt.

Ami az összefogás jövőjét illeti, Ramháb Mária szerint a könyvtáros szakma hagyományt teremtett a rendezvény-sorozattal. Az 1995-ben indult sorozat 2006-ban megújult, egységes szerkezetet kapott, egységes arculattal lépett az érdeklődők elé. Sikerült bevonni a könyvtárak széles körét, eljutottunk a legkisebb településekig. Elmondhatjuk, hogy országos összefogás született, melynek eredményei az egymásra figyelésnek, a munkamódszereknek köszönhetőek.

A továbbiakról Ramháb Mária elmondta, hogy meg kell őrizni az eddig elért eredményeinket. A több forrásból származó finanszírozásra kellene áttérni, az NKA megváltozott működési feltételeit figyelembe véve. Más területek felé kell nyitnunk, például a határon túliak felé, szélesebb körű és hatékonyabb módszerekre van szükségünk.

Ezután Bakos Klára, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke tartotta meg előadását az országos könyvtárügyi konferenciáról.

Bakos Klára elmondta, hogy az 1981-ben megtartott előző országos könyvtárügyi konferencia óta indokolt volt egy olyan szakmai fórum megszervezése, amely újrafogalmazza a könyvtáros szakma feladatait, hiszen ez volt az az időszak, amikor az informatika teret hódított a könyvtárakban is. A konferencia másik célja volt a 2014 és 2020 közötti időszak könyvtári stratégiájához muníciót adni a kormányzatnak, tézisek megfogalmazásával.

A konferencián részt vevő szakmai delegáltakra az MKE és az IKSZ helyi szervezetei, tagozatai tettek javaslatot, ami kiegészült a meghívottak körével. Kétszázhetven meghívó ment ki, és kétszázharminc volt a résztvevők száma.

A kétnapos konferencia első napján számos előadást hallhattunk kormányzati képviselőktől, elismert szakemberektől: *L. Simon László* kulturális államtitkár (EMMI), *Csépe Valéria* főtitkárhelyettes (MTA), *Z. Karvalics László* egyetemi docens (Szegedi Tudományegyetem), *Eperjesi Tamás* főigazgató-helyettes (Vidékfejlesztési Intézet), *Vályi-Nagy Vilmos* helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium), *Székely-András Bertalan* osztályvezető (EMMI), *Répás Zsuzsanna* helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium). Az előadásokat korreferátumok követték, amelyek konkrét feladatokról szóltak, és tükrözték az ellentmondásokat, a definíciók különbözőségét, ami az elméletet és a gyakorlatot jellemzi. Az első nap kiváló volt. A második napon szekciókban folyt a munka, és a szekciók feladata volt, hogy a könyvtári stratégia téziseihez kiindulópontokat adjanak, és egy irányvilágossá vált: a könyvtári hálózatnak rendszernek kell maradnia. A szekciók ajánlásait tézisszerkesztő bizottság önti majd végleges formába, és ezeket például road-show-k keretében kell majd megismertetni a szakmával.

Következett az IKSZ elnökének beszámolója. Fodor Péter a szakmai érdekvédelemre, az érdekképviselőre helyezte a hangsúlyt, amit a 2012-ben zajló jelentős változások tettek még fontosabbá. A megyei könyvtárak helyzete több hónapos bizonytalanság után vált egyértel-

művé: az intézmények a megyeszékhelyek önkormányzatának fenntartásában működnek 2013. január 1-jétől, hasonlóan Nyíregyháza, Szeged és Eger intézményeihez, kivéve Pest megyét, ahol Szentendre városához került a könyvtár. Arról is döntés született, hogy összevonják a megyeszékhelyeken működő városi és megyei könyvtárakat. Kormányhatározat született a kistelepülések könyvtári ellátásának biztosításáról, amely megerősíti a megyei könyvtárak szerepkörét, szolgáltatási lehetőségét és felelősségét. A módosított kulturális törvény kihirdetését követő másfél hónap alatt annak szellemével és betűjével szemben álló jogértelmezéssel is találkozunk. Az összevonási kedv ismét lendületet vesz. Az IKSZ a leghatározottabban fellép a jogszabály utólagos értelmezése ellen, fellép az önkormányzatoknál, a tárcánál is a bürokratikus összevonások ellen – mint tette azt legutóbb a Pest megyei múzeum és könyvtár esetében. Ám a szakmai érdekképviselő nem pótolhatja a helyi társadalom támogatását, a helyi igények figyelembevételét, a helyi intézményi menedzsment szerepét. A folyamatos egyeztetésekben, párbeszédben az IKSZ megyei tagozata *Pallósiné Toldi Márta* vezetésével jelentős munkát végzett, valamint külön köszönet illeti Ramháb Máriát, az IKSZ alelnökét, a tartalmi munkáért és a koordináló szerep vállalásáért. Köszönet jár azoknak a kollégáknak is, akik hozzájárultak ahhoz, hogy érdemi és eredményes munkát végezzünk a minisztérium könyvtári osztályával együtt a kulturális törvény módosításában.

A májusi közgyűlésen nyújtottuk át az „A Könyvtárügyért” díjat *Venyigéné Makrányi Margitnak* (II. Rákóczi Ferenc

Megyei Könyvtár) és az Országos Idegennyelvű Könyvtár kollektívájának.

Az IKSZ 2012-ben is aktívan közreműködött a kulturális élet területén és a jogalkotás munkájában.

Az Országgyűlés elnöke által meghirdetett, *Kárpád-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése* című pályázaton részt vettünk a kuratórium munkájában. A pályázat keretében Kárpát-medencei fiatal könyvtárosok tölthettek el egy hónapot az Országgyűlési Könyvtárban, ahol sokrétű tapasztalatot szerezhettek a magyarországi könyvtárak tevékenységéről.

Aktívan részt vettünk az Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának munkájában.

Véleményeztük az EMMI szakmai elismerésekről szóló törvényjavaslatát. A javaslat a Szinnyei-díjat hagyja meg csupán négy fő részére a könyvtáros szakma számára. Ez ellen levélben fejtettük ki álláspontunkat a közel nyolcezeröttszáz könyvtár érdekében.

Az IKSZ volt a koordinátora a Nemzeti Kulturális Alap bizottsági tagságára delegáló ülésnek (2012. október 29.), amelyen *Tyekvicska Árpádot*, a Magyar Levéltárosok Egyesületének elnökét delegálták a bizottság tagjainak sorába.

Az IKSZ és az MKE kapcsolata lényeges minőségi átalakuláson ment át: egyrészt a könyvtáros szakmát érintő jogalkotás véleményezésében, másrészt az országos könyvtárügyi konferencia megszervezésében. A 2012. november 22-én és 23-án lezajlott konferencián, a szekcióüléseken született állásfoglalások képezik azon tézisek alapját, amelyek az alapelvei lesznek a 2014 és 2020 közötti időszak könyvtári stratégiájának.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2012-ben is megtartotta országos rendezvényeit, a 13. Internet Fiesta rendezvénysorozatot *Munka és tanulás a neten* címmel, az országos könyvtári napokat 2012. október 1. és 7. között *Könyvtárak az aktív idősödésért* címmel. Az összefogást megújítva tovább kell vinnünk a jövőben is.

A Kárpát-medencei könyvtárosok és szakmai szervezetek konferenciáját – hagyományainktól eltérően – 2012-ben nem tartottuk meg, mert a magyar könyvtárosok világtalálkozójának előkészítése miatt nem akartunk párhuzamos rendezvényt. Ez azonban elmaradt. 2013 májusában újra lesz konferencia Csongrádon.

Nehéz, nyomasztó évet hagytunk magunk mögött. 2013-ban az a feladatunk, hogy megtarthassuk és továbbfejlesszük a könyvtári szolgáltatások szerkezetét.

Fodor Péter megköszönte a tagság munkáját és az eredményeket, amelyeket e munka révén elértünk.

Téglási Ágnes kért szót, és elmondta, hogy az összefogás és az Internet Fiesta megmutatta, hogy a könyvtár az a szervezet, amely a digitális írástudás terén potenciális erő, amelyet erősíteni kell.

Mender Tiborné hozzátette, hogy kormányprogramként szerepel a digitális

otthon, tehát a lakosság által sűrűn látogatott helyekre telepítenek eszközöket. Ezen a téren gyorsan kell cselekednünk.

Ramháb Mária hozzászólásában felvetette, hogy az informatikai tanfolyamokat (például a *NETre KÉSZ* keretében szervezettek) országosan összesíteni kell, a minisztériumnál kezdeményezni a tanfolyamok statisztikai felülvizsgálatát. Így alá tudnánk támasztani az elvégzett munkát a digitális írástudás terén.

Utolsó napirendi pontként az IKSZ közgyűlése megszavazta a 2013. évi tagdíjakat, egyetértve azzal, hogy a díjak ne emelkedjenek.

Zárszavában Fodor Péter megköszönte a 2012-ben végzett munkát, békés karácsonyt és boldog új évet kívánt a tagságnak. ■

**PÁZMÁNY-RELIKVIÁK
A BUDAPESTI EGYETEMI KÖNYVTÁRBAN**

Kiállítás Pázmány Péter pozsonyi magánkönyvtárának
a budapesti Egyetemi Könyvtárban őrzött azonosított állományából

A kiállítás kurátora: KNAPP ÉVA, az MTA doktora

A kiállítás 2012. december 17-től 2013. március 29-ig
munkanapokon látogatható, 12-18 óra között

ELTE Egyetemi Könyvtár, Diszterem, Budapest, V., Ferenciek tere 6., I. em.

www.konyvtar.elte.hu

